

Warszawa, dnia 1 sierpnia 2013 r.

Poz. 872

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 12 lipca 2013 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw oraz wykazu kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania

Na podstawie art. 19 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868 oraz z 2012 r. poz. 243 i 1258) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw, zwanej dalej „grupą”, jest przyznawana pomoc finansowa na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji związanych ze zbiorem, przechowywaniem, magazynowaniem, przygotowaniem do sprzedaży owoców i warzyw, ujętych w grupie lub grupach produktów, dla których grupa została wstępnie uznana, jeżeli:

- 1) inwestycja lub jej etap:
  - a) zostały ujęte w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania na dany okres rozliczeniowy,
  - b) zostały zrealizowane w danym okresie rozliczeniowym,
  - c) są dostosowane do wielkości produkcji owoców i warzyw członków grupy, z uwzględnieniem ilości owoców i warzyw:
    - zakupionych przez grupę od jej członków – w przypadku inwestycji związanych ze zbiorem, przechowywaniem oraz magazynowaniem owoców i warzyw,
    - sprzedanych przez grupę odbiorcom zewnętrznym – w przypadku inwestycji związanych z przygotowaniem do sprzedaży owoców i warzyw, nieprzekraczającej wielkości planowanej na ostatni rok realizacji zatwierzonego planu dochodzenia do uznania,
  - d) odpowiadają specyfice zbioru i działań wykonywanych w odniesieniu do owoców i warzyw po jego dokonaniu;
- 2) grunt, na którym została zrealizowana inwestycja, lub budynek albo budowla, w których została zrealizowana inwestycja, stanowią własność lub przedmiot użytkowania wieczystego grupy, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3) grupa, z zastrzeżeniem ust. 3, zobowiązała się do niezbywania, nieudostępniania innemu podmiotowi inwestycji objętej dofinansowaniem oraz wykorzystywania tej inwestycji zgodnie z jej przeznaczeniem, jakim jest przygotowanie owoców i warzyw do sprzedaży zgodnie z zatwierdzoną grupą produktów, przez okres:
  - a) 5 lat od dnia nabycia narzędzia, maszyny, urządzenia lub samochodu ciężarowego,
  - b) 10 lat od dnia nabycia lub oddania do użytku budynku lub budowli,
  - c) 10 lat od dnia nabycia gruntu;

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

- 4) grupa dołączyła do pierwszego wniosku o przyznanie pomocy finansowej weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które zostały podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania grupy w obecności upoważnionego pracownika Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. W przypadku gdy grunt, budynek albo budowla, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie stanowią własności lub przedmiotu użytkowania wieczystego grupy, pomoc finansowa jest przyznawana na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji polegającej na zakupie lub montażu przez grupę maszyny lub urządzenia, o których mowa w pkt 9 i 10 załącznika do rozporządzenia, na gruncie, w budynku lub w jego części albo w budowli będących w posiadaniu innego podmiotu, udostępnionych grupie na podstawie umowy, pod warunkiem że po zdemontowaniu maszyny lub urządzenia i dokonaniu pełnego montażu stan techniczny maszyny lub urządzenia pozwoli na ich używanie zgodnie z przeznaczeniem.

3. Grupa może udostępnić inwestycję:

- 1) innemu podmiotowi na podstawie umowy określającej okres i warunki wykorzystywania przez ten podmiot inwestycji, jeżeli w wyniku wystąpienia zjawisk atmosferycznych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 czerwca 2011 r. w sprawie określenia przypadków, w których spadek wartości produkcji sprzedanej wystąpił z przyczyn niezależnych od wstępnie uznanej grupy producentów owoców i warzyw lub organizacji producentów owoców i warzyw, oraz sposobu potwierdzenia tego spadku (Dz. U. Nr 130, poz. 758), wystąpił okresowy brak możliwości pełnego wykorzystania inwestycji w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c i d;
- 2) członkom tej grupy, jeżeli inwestycja jest związana ze zbiorem owoców i warzyw, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, w celu dokonania ich zbioru i transportu do magazynów grupy.

4. Jeżeli przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3:

- 1) nastąpi zbycie budynków, budowli, narzędzi, maszyn, urządzeń lub samochodów ciężarowych, grupa zwraca kwotę pomocy finansowej przyznanej na inwestycję w wysokości 100% tej pomocy zwiększoną o odsetki, o których mowa w art. 123 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2011, str. 1, z późn. zm.), lub
- 2) inwestycja zostanie udostępniona w przypadkach innych niż określone w ust. 3 lub inwestycja będzie wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem, grupa zwraca kwotę pomocy finansowej przyznanej na inwestycję w wysokości:
  - a) 100%, 80%, 60%, 40% i 20% tej pomocy odpowiednio w pierwszym, drugim, trzecim, czwartym i piątym roku okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a, w którym stwierdzono naruszenie warunku nieudostępnienia inwestycji lub jej wykorzystywanie niezgodnie z przeznaczeniem,
  - b) 100%, 90%, 80%, 70%, 60%, 50%, 40%, 30%, 20% i 10% tej pomocy odpowiednio w pierwszym, drugim, trzecim, czwartym, piątym, szóstym, siódmym, ósmym, dziewiątym i dziesiątym roku okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b i c, w którym stwierdzono naruszenie warunku nieudostępnienia inwestycji lub jej wykorzystywanie niezgodnie z przeznaczeniem

– zwiększoną o odsetki, o których mowa w art. 123 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 543/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw.

§ 2. 1. Potwierdzeniem spełniania przez grupę warunków przyznania pomocy finansowej, o której mowa w § 1 ust. 1, jest złożenie:

- 1) oświadczenia o zrealizowaniu inwestycji lub jej etapu lub dokumentu potwierdzającego zrealizowanie inwestycji lub jej etapu;
- 2) faktury albo dokumentu o równoważnej wartości dowodowej, potwierdzających wysokość kosztów poniesionych na zrealizowanie inwestycji lub jej etapu, wystawionych w okresie rozliczeniowym, w którym inwestycja lub jej etap zostały ujęte w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania, z wyjątkiem faktur zaliczkowych, które mogą być wystawione przed tym okresem;
- 3) oświadczenia, że:
  - a) grunt, na którym została zrealizowana inwestycja, lub budynek albo budowla, w których została zrealizowana inwestycja, stanowią własność lub przedmiot użytkowania wieczystego grupy albo
  - b) grunt, na którym została zrealizowana inwestycja, lub budynek albo budowla, w których została zrealizowana inwestycja, są w posiadaniu innego podmiotu, z zastrzeżeniem ust. 2,

- c) nabycie gruntu jest związane z realizacją inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania – jeżeli grupa nabywa taki grunt,
  - d) zbycie, udostępnienie innemu podmiotowi inwestycji objętej dofinansowaniem lub wykorzystywanie niezgodnie z przeznaczeniem nie nastąpi przed upływem okresu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 3;
- 4) w przypadku inwestycji lub jej etapu dotyczącego prac budowlanych:
- a) potwierdzonego przez inspektora nadzoru budowlanego aktualnego kosztorysu sporządzonego, z zastosowaniem cen rynkowych, na podstawie obmiaru zrealizowanej inwestycji, z potwierdzonym przez kierownika budowy, a jeżeli jego ustanowienie nie jest wymagane – przez inwestora, zakresem wykonanych robót,
  - b) pozwolenia na budowę lub zgłoszenia właściwemu organowi zamiaru wykonania robót budowlanych, zgodnie z przepisami prawa budowlanego,
  - c) protokołu odbioru częściowego – po zrealizowaniu etapu inwestycji lub protokołu odbioru końcowego i decyzji dopuszczającej do użytkowania obiekt – po zrealizowaniu inwestycji, zgodnie z przepisami prawa budowlanego,
  - d) aktualnego dziennika budowy, zgodnie z przepisami prawa budowlanego.

2. Potwierdzeniem spełniania przez grupę warunków przyznania pomocy finansowej w przypadku inwestycji polegającej na zakupie lub montażu przez tę grupę maszyny lub urządzenia, o których mowa w § 1 ust. 2, na gruncie, w budynku lub w jego części albo w budowlach będących w posiadaniu innego podmiotu jest złożenie, oprócz dokumentów wymienionych w ust. 1 pkt 1–3, także:

- 1) oświadczenia, że po zdemontowaniu maszyny lub urządzenia i dokonaniu ponownego ich montażu stan techniczny tej maszyny lub urządzenia pozwoli na ich używanie zgodnie z przeznaczeniem;
- 2) umowy zawartej między grupą a innym podmiotem będącym w posiadaniu gruntu, budynku lub budowli, w których nastąpi montaż zakupionej przez grupę maszyny lub urządzenia, określającej okres i warunki dzierżawy, najmu lub użyczenia grupie tego gruntu, budynku, jego części lub budowli oraz ich położenie i powierzchnię, warunki montażu i demontażu maszyny lub urządzenia oraz warunki wypowiedzenia umowy.

§ 3. 1. W przypadku nabycia używanego narzędzia, maszyny, urządzenia lub samochodu ciężarowego pomoc finansowa, o której mowa w § 1 ust. 1, jest przyznawana, jeżeli grupa złoży:

- 1) dokument albo oświadczenie zbywcy potwierdzające, że zbywca był uprawniony do zbycia narzędzia, maszyny, urządzenia lub samochodu ciężarowego oraz że w okresie ostatnich 7 lat nie były one nabyte ze środków stanowiących dofinansowanie z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych;
- 2) oświadczenie, że narzędzie, maszyna, urządzenie lub samochód ciężarowy mają właściwości techniczne zgodne z ich przeznaczeniem określonym w planie dochodzenia do uznania oraz spełniają obowiązujące normy techniczne.

2. W przypadku zakupu budynku lub budowli pomoc finansowa, o której mowa w § 1 ust. 1, jest przyznawana, jeżeli grupa złoży dokument albo oświadczenie zbywcy potwierdzające, że zbywca był uprawniony do zbycia budynku lub budowli oraz że w okresie ostatnich 10 lat nie były one nabyte, budowane lub modernizowane przy współudziale środków stanowiących dofinansowanie z krajowych lub wspólnotowych środków publicznych.

§ 4. 1. Pomoc finansowa na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji polegających na zakupie gruntu, budynku, budowli, używanego narzędzia, używanej maszyny, używanego urządzenia lub używanego samochodu ciężarowego jest przyznawana wyłącznie do wysokości stanowiącej wartość rynkową takich inwestycji.

2. Wartość rynkowa inwestycji wymienionych w ust. 1 jest określana na podstawie dokumentu wystawionego przez uprawnionego rzeczoznawcę.

3. Wysokość pomocy finansowej na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji innych niż wymienione w ust. 1 jest określana na podstawie złożonej przez grupę faktury lub dokumentu o równoważnej wartości dowodowej.

4. Pomoc finansowa na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w pkt 8 i 12 załącznika do rozporządzenia jest przyznawana po zrealizowaniu całej inwestycji, z którą wiążą się te koszty.

5. Rozliczenie kosztów kwalifikowanych poniesionych na inwestycję lub jej etap jest dokonywane bezgotówkowo, w formie polecenia przelewu, do dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej.

6. Pomoc finansowa na pokrycie części kwalifikowanych kosztów inwestycji jest przyznawana do wysokości kosztów poniesionych na zrealizowanie inwestycji ujętych w danym okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającej kwoty zatwierdzonej w planie dochodzenia do uznania.

§ 5. Wykaz kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 6. Do przyznawania pomocy finansowej na inwestycje ujęte w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania zrealizowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, będące przedmiotem postępowań w sprawie przyznania pomocy finansowej wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną do dnia wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 7. 1. Do przyznawania pomocy finansowej na inwestycje lub ich etapy ujęte w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania w okresach rozliczeniowych kończących się dnia 30 czerwca 2013 r. – dla grup rozliczających się w okresach półrocznych albo dnia 31 grudnia 2013 r. – dla grup rozliczających się w okresach rocznych stosuje się przepisy dotychczasowe oraz warunek wykorzystywania inwestycji przez grupę zgodnie z przeznaczeniem, jakim jest przygotowanie owoców i warzyw do sprzedaży zgodnie z zatwierdzoną grupą produktów, przez okres:

- 1) 5 lat od dnia nabycia narzędzia, maszyny, urządzenia lub samochodu ciężarowego;
- 2) 10 lat od dnia nabycia lub oddania do użytku budynku lub budowli;
- 3) 10 lat od dnia nabycia gruntu.

2. Jeżeli przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3, inwestycja będzie wykorzystywana niezgodnie z przeznaczeniem, grupa zwraca kwotę pomocy finansowej przyznanej na inwestycję w wysokości określonej w § 1 ust. 4 pkt 2, chyba że wykorzystanie inwestycji niezgodnie z przeznaczeniem nastąpiło przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

3. Potwierdzeniem spełniania przez grupę warunku wykorzystywania inwestycji zgodnie z przeznaczeniem przez okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3, jest złożenie oświadczenia, że wykorzystywanie inwestycji niezgodnie z przeznaczeniem nie nastąpi przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, grupa składa:

- 1) wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy finansowej za okresy rozliczeniowe, o których mowa w ust. 1, albo
- 2) w ciągu 14 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia – w przypadku gdy grupa złożyła wniosek o przyznanie pomocy finansowej za okres rozliczeniowy kończący się dnia 30 czerwca 2013 r. przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, grupa składa oświadczenie do dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę grupy.

§ 8. Do przyznawania pomocy finansowej grupom, które zostały wstępnie uznane przed dniem 5 kwietnia 2012 r., stosuje się wykaz kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania określony w przepisach dotychczasowych.

§ 9. 1. Grupa, która złożyła pierwszy wniosek o przyznanie pomocy finansowej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia:

- 1) dołącza do najbliższego wniosku o przyznanie pomocy finansowej weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 4, albo
- 2) składa weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 4, w ciągu 14 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia – w przypadku gdy grupa złożyła wniosek o przyznanie pomocy finansowej za okres rozliczeniowy kończący się dnia 30 czerwca 2013 r. przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, grupa składa weksel niepełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową do dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę grupy.

3. Jeżeli grupa nie złoży weksła niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę grupy wzywa grupę, w formie pisemnej, do złożenia weksła niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Jeżeli grupa, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 3, nie złoży weksła niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową w terminie, o którym mowa w ust. 3, dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odmawia przyznania pomocy.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej wstępnie uznanej grupie producentów owoców i warzyw oraz wykazu kwalifikowanych kosztów inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania (Dz. U. Nr 98, poz. 822).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. K. Gurbiel*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 12 lipca 2013 r. (poz. 872)

WYKAZ KWALIFIKOWANYCH KOSZTÓW INWESTYCJI UJĘTYCH W ZATWIERDZONYM PLANIE DOCHODZENIA DO UZNANIA

Kwalifikowanymi kosztami inwestycji są koszty:

- 1) budowy budynków oraz budowli przeznaczonych do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, zgodnie z kosztorysem, z wyłączeniem kosztów rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- 2) zakupu budynków oraz budowli przeznaczonych do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży lub w celu ich adaptacji do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, wraz z kosztami zakupu gruntu po obrysie ww. budynku lub budowli, na którym budynek lub budowla są posadowione, oraz kosztami zakupu działki, na której budynek lub budowla zostały umiejscowione, w zakresie, o którym mowa w pkt 7, z wyłączeniem kosztów rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- 3) rozbudowy budynków oraz budowli przeznaczonych do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, zgodnie z kosztorysem;
- 4) przebudowy i remontu budynków oraz budowli przeznaczonych do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, w celu ich modernizacji, zgodnie z kosztorysem, z wyłączeniem kosztów rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- 5) przebudowy i remontu budynków oraz budowli w celu ich adaptacji do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, zgodnie z kosztorysem, z wyłączeniem kosztów rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- 6) zakupu i montażu infrastruktury technicznej związanej z użytkowaniem budynków oraz budowli, o których mowa w pkt 1–5, oraz ich technicznego wyposażenia, trwale związanego z budynkiem lub budowlą, w zakresie niezbędnym dla potrzeb przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, zgodnie z kosztorysem;
- 7) zagospodarowania terenu w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwego dojazdu, eksploatacji i zabezpieczenia inwestycji w części uzasadniającej ich wykorzystanie bezpośrednio w procesie technologicznym służącym przechowywaniu, magazynowaniu, sortowaniu lub przygotowaniu owoców i warzyw do sprzedaży, zgodnie z kosztorysem;
- 8) zakupu gruntu przeznaczonego pod budowę lub rozbudowę budynków i budowli oraz zagospodarowanie terenu w zakresie, o którym mowa w pkt 7, w wysokości nieprzekraczającej 10% kwalifikowanych kosztów inwestycji wymienionych w pkt 1, 3, 6 i 7;
- 9) zakupu narzędzi oraz zakupu i montażu maszyn oraz urządzeń przeznaczonych do przechowywania, magazynowania lub przygotowania owoców i warzyw do sprzedaży, w szczególności przeznaczonych do ich mycia, czyszczenia, sortowania, pakowania, konfekcjonowania, krojenia, cięcia, szatkowania, obierania lub drylowania;
- 10) zakupu narzędzi oraz zakupu i montażu maszyn oraz urządzeń przeznaczonych do zbioru owoców i warzyw, z wyłączeniem ciągników i przyczep rolniczych;
- 11) zakupu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, służących wyłącznie do transportu wewnętrznego, z wyłączeniem samochodów przeznaczonych do przewozu osób;
- 12) związane z przygotowaniem i realizacją całej inwestycji – kompleksowego przedsięwzięcia inwestycyjnego, na który składają się koszty, o których mowa w pkt 1–7, w wysokości nieprzekraczającej 12% kwalifikowanych kosztów całej inwestycji, wymienionych w pkt 1–7, obejmujące koszty:
  - a) przygotowania dokumentacji:
    - technicznej,
    - ekonomicznej: kosztorysów, analiz ekonomicznych i projektów inwestycji, w tym studium wykonalności oraz biznesplanu,
  - b) zaświadczeń, pozwoleń i opłat, w tym opłat notarialnych i dokumentacji związanej z ich uzyskaniem,

- c) nadzoru urbanistycznego, architektonicznego i budowlanego,
  - d) usług geodezyjnych,
  - e) usług dotyczących zarządzania realizacją inwestycji budowlanych oraz usług świadczonych w zakresie realizacji budowy, w tym sprawowania nadzoru inwestorskiego, od rozpoczęcia do zakończenia realizacji inwestycji;
- 13) zakupu dodatkowych urządzeń na samochodach ciężarowych, przeznaczonych do transportu chłodniczego lub w kontrolowanej atmosferze.